עין משפט נר מצוה

נח א מיי' פ"ג מהלכות מעמדי מקדש ומושב סלכה ח ב:

נט ב מיי' פ"ו מהלכות מומחה לעשות סל"י:

ס ג מיי' פ"ה מהלכות מעמדי מקדש ומושב סלכה ט:

סא ד מיי' פ"ה מהלכות מומחה לעשות ה"ל:

סב ה ו מיי' פ"ח מהל' תפילין סלכה יט:

סג ז מיי' פ"ט מהל' אלו מלאכות שמותר סלכה ז:

מסורת השס"

עד שיכתוב אשורית ועל הספר ובדיו • לקמן מוקי לה במגילה וקשיא דהא אמרינן בפרק שני (דף יח.) גיפפויי לגיפפויי לעילמין לעילמין יצא ומייתי ולא שכתוב בלשון שקורא דאם לא כן הוי קורא על פה ולא יצא ואם כן קשיא אמאי לא מטמאה לא הידים כיון שנתנה לקרות וליכתב בכל לשון שמכירין בה ויש לומר דכיון שאינה כשרה לקרות אלא למכירים בה דין הוא שלא תטמא את הידים אבל היכא דכתיבה אשורית (מ) כשירה אף לשאינן מכירין ומשום הכי דין הוא שתטמאה את הידים:

בשלמא

אמר ליה רב פפא לאביי מאי שנא האי "מזובו" דמרבי ביה זב בעל שתי ראיות ומאי שנא האי "מזובו" דמעמט ביה זב בעל שתי ראיות? אמר ליה אי סלקא דעתך האי למעוטי הוא דאתא לישתוק קרא מינה וכי תימא אתיא מדינא שמרת יום כנגד יום תוכיח וכי תימא האי מיבעי ליה "מזובו" ולא אמר ליכתוב קרא וכי יטהר הזב ולישתוק "מזובו" למה לי לימד על זב בעל שתי ראיות שטעון ספירת שבעה: **מתני'** אין בין מצורע למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה. אין בין טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים: **גמ'** הא לענין שילוח [ומומאה] זה וזה שוין, אמר מיר זוטרא רב שמואל בר יצחק קמיה דרב הונא וטהרו הכהן מספרת היא אלא רבא אלא מעתה וכבס בגדיו וטהר - טהור מפריעה ופרימה דמעיקרא גבי זב דכתיב וכבס בגדיו וטהר התם מאי וטהר מעיקרא איכא אלא טהרו השתא מלטמא כלי חרס בהיסט אע"ג דהדר חזי לא מטמא למפרע הכא טהור [השתא מלטמא בביאה למפרע]? אלא אמר רבא מהכא והצרוע אשר בו הנגע מי שצרעתו תלויה בגופו יצא זה שאין צרעתו תלויה בגופו אלא בימים, אמר ליה אביי אלא מעתה כל ימי אשר הנגע בו יטמא מי שצרעתו תלויה בגופו הוא דטעון שילוח, ושאין צרעתו תלויה בגופו אין טעון שילוח, וכי תימא הכי נמי והא קתני אין בין מצורע למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה הא לענין שילוח ולטמוי בביאה זה וזה שוין אל ימי כל ימי לרבות מצורע מוסגר לשילוח (כ) אל הכל תגלחת וצפרים מ"ט לא דקתני אין בין טהור מתוך הסגר לטהור מתוך החלט אלא תגלחת וצפרים אמר אביי אמר קרא ויצא הכהן אל מחוץ למחנה והנה נרפא נגע הצרעת מי שצרעתו תלויה ברפואות יצא זה שאין צרעתו תלויה ברפואות אלא בימים: **מתני'** [א] אין בין ספרים לתפלין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית לשון תפלין ומזוזות אינן נכתבות אלא אשורית רשב"ג אומר אף בספרים לא התירו שיכתבו אלא יוונית: **גמ'** הא לתופרן בגידין ולטמא את הידים זה וזה שוין: וספרים נכתבין בכל לשון וכו': מקרא שכתבו תרגום, ותרגום שכתבו מקרא וכתב עברי אינו ממטא את הידים עד שיכתבנו בכתב אשורית על הספר ובדיו אמר רבא לא קשיא כאן

נוסח מהגה △ (מעיקה) טעות / קוטי' מה המקור לחלק בין מוסגר ומחלט בענין פריעה ופרימה

▽ תשובות

רבינו חננאל

אמר ליה רב פפא לאביי מ"ש האי מזובו דממעט ליה לזב בעל ב' ראיות מקרבן כראמרן והאי מזובו מרבי ליה לזב בעל ב' ראיות לספירת ז' א"ל אביי אי לאו דרבויי אתא לשתוק קרא מינה ולא יכתוב מזובו כלל. וכי תימא דוה אתי מן הדין כראמרנן והא דין הוא כו' מרבינן עלה שומרת יום כנגד יום תוכיח ונדרשה הדין וא"ת האי מזובו ולטעו בא. ללמד מזובו ולא מנגעו א"כ היה לו לכתוב וכי יטהר הזב וספר לו מזובו למה לי אלא לא בא מיפנה אלא לדרות זב בעל ב' ראיות שטעון ספירת ז' תנא בתוספתא אין בין זב לזובה אלא [שהזב] טעון מים חיים וזובה אינה טעונה ביאת מים חיים אין בין זבה לנדה אלא *) קרבן אין בין נדה ליולדת אלא הבאת קרבן אין בין נדה לשומרת יום כנגד יום אלא ספירת ז': [מתני'] אין בין מצורע מוסגר למצורע מוחלט אלא פריעה ופרימה **)

נוסח מהגה △ (מעיקה) קוטיות - סתלה בענין כתיבת תגין בכל לשון

▽ תשובות ל"שון הסתלה

שומרת יום כנגד יום תוכיח * שמטמאה משכב ומושב ואינה טעונה ספירת שבעה ואף אתה אל תתמה על זה שאע"פ שמטמא משכב ומושב לא יהא טעון ספירת שבעה, תלמוד לומר "מזובו" וספר "מקצת זובו וספר לימד על זב בעל שתי ראיות שטעון ספירת שבעה בעל שתי ראיות ומהיכא תיתי לן ספירה: **ולישתוק קרא מיניה** ומהיכא תיתי לן ספירה: **וכי תימא אתיא מדינא** - דלעיל כדאמרת מטמא משכב ומושב לא יהא טעון ספירת שבעה, לא אתיא, דהא אמרת שומרת יום כנגד יום תוכיח: **אם כן ליכתוב קרא וכי יטהר הזב** - ולא בעי "מזובו" ומדכתיב "וכי יטהר הזב" ולא כתיב וכי יטהר מטמא הוה דרשינן ליה וכי יטהר מן הזב מאי "מזובו" שמע מינה למדרש מקצת זובו טעון ספירה: **מתני' פריעה ופרימה** - בגדיו יהיו פרומים ורלאן יהיה פרוע: **מוחלט** - לאחר שכלו ימי ההסגר וגרלה בו סימני טומאה האמורין בו: **גמ' שילוח** - חוץ לחומת העיר: **ועומאה** - כל חומר טומאה האמורה במוצע: **מנא הני מילי** - דאין פריעה ופרימה במוסגר דלמא גלי לן רחמנא במוחלט והוא הדין למוסגר כדאמרת לענין טומאה: **ועתה הכהן מספחת היא** - במצורע שבא לכלל טהרה מתוך הסגירה ולא לאחלטו כתיב וסיפיה דקרא כתיב וכבס בגדיו וטהר מדלא כתב ויטהר ליכא דמעיקרא הוא הכי קתני וכבר קודם טבילה היה טהור ממקצת טומאה שלו חומר מצורע: **גזי זב דכתיב** - בסוף טהרתו "וטהר" מה טהור מעיקרא אמרת ביה: **אלא** - על כרחך טהור היה מכאן ולהבא מלטמא כלי חרס בהיסט ואע"ג שטבילתו ביום ואם גרלה אחר טבילה בו ביום סחר את הכל וממטא למפרע משכב ומושב כדאמרינן בכילד טולין (פסחים דף פא.) וכל שכן אדם שהיה מלטמא כלי חרס שהסיט בין טבילה לגרלה והכי דרשי לה בתורת כהנים וגרלה בעיני דהא דדרשינן ליה טבילה מלטמא כלי חרס מדכתביהו להאי קרא בחר קרא "אשר יגע בו הזב" דנפקא לן מיניה היסט כלי חרס לזב ולין לך עוד ממה שטמאת כלי חרס בהיסט אלא הוא: **הכא נמי וטהר** - דמוצע טהור השתא מלטמא בביאה (ל) מתומרי מצורע שטמאת אדם וכלים הנכנסין עמו לבית שאפילו המספחת ופסחה ונעמאת, טהור, כדכתיב "ואם פסח תפסח המספחת בעור וגו'" אהני ליה טבילה לטהר את הכלים הכאין עמו לבית כי מצורע מטמא בביאה דתניא בתורת כהנים זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק ולצרעת הבגד ולבית מה בית המולכן דגבי טהרה דיליה כתיב "והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע". **יצא** - מוסגר שטומאתו תלויה בימי הסגר שאם לא ימצא ביום (ו) (שבעה) סימני טומאה שער לבן או פסיון יטהרנו ואע"פ שנגעו עומד עליו: **כל ימי אשר הנגע בו וגו'** - שיהא כתיב בהאי קרא "מחוץ למחנה מושבו": **ימי כל ימי** - מדהוה ליה למיכתב ימי וכתיב כל ימי: **אין בין טהור מתוך הסגר** - בימי רפואתו: **ולפרים** - דאף על גב דאיכא קרבנות אשם ולוג שמן מיהו הכא ביום טהרתו ורפואתו הוא דקתני ולא אייתי בקרבנות שהן בשמיני: **והנה נרפא וגו'** - וכתיב בתריה "שלחו לפרים חיות טהורות, וגלגל את כל שערו": **מתני' ספרים** - תורה נביאים וכתובים: **אשורית** - לשון הקודש: **אף בספרים נא הסיחו** - להם לשון אחר חוץ מלשון הקודש: **אלא יוונית** - ובגמרא מפרש טעמא: **גמ' לתופרן בגידין** - כל ספריהן עשויין בגלין והלכה למשה מסיני הוא *בתפילין ומזוזות שיהו תפורין בגידין ובספר תורה נחלקו במסכת מכות (דף יא.) בספר תורה שתפרה בפשתן השתא אשמעינן מתניתין כמאן דפסל: **מקרא שכתבו תרגום** - ספר שכתוב בלשון הקודש הרשאי לכתוב בו מקרא כתבו לשון תרגום: **ותרגום** - שהיה רשאי ליכתוב בו תרגום כגון יגר שהדותא (בראשית לא): **כתבו מקרא** - גלעד וכגון תרגום (ז) כתב של דניאל ועזרא: **וכתב עברי** - לו אלא שיהא הלשון אבל שיהא את הכתב שכתבו בכתב של עבר הגהר ובמסכת סנהדרין (דף כא.) קרי ליה כתבא ליבראה: **עד שיכתבנו אשורית** - כתב אשורית הוא כתב שלנו:

גופן

*) כ"ה גם בתוספתא דמקילתין אבל נראה לי"ל שפירת ז' וקרבן וכן לקמן אין בין נדה לשומרת יום וכו' אלא שפירת ז' ומי צריך להגיה כזה וכ"ש. **) תסר כאן וכ"ל אין בין טהור מתוך סגר לטהור מתוך המלט אלא תגלחת וכו'.

גליון השי"ס

מצורע אין בין מצורע. עי' מ"ק ז. תד"ה אמר רבי: עין משפט אות ד' מיי' פ"ו. לא מוכר כלל בדמב"ם מה דלא עומאה לא לא עומאה קלה. ועיין בספר לקמון לעין לבעל פרי תולר: רש"י ד"ה לתופרן בגידין וכו' בתפילין ומזוזות. עיין תשובת הגאון יחיאל סימן קכ אות יג:

גנוסו עומאתו: (ו) ד"ה יצא מוסגר וכו' ביום שביעי סימני: (ז) ד"ה כתבו מקרא וכו' תרגום של דניאל ל"ל ומיכא כתב ממקן: (ח) תוספות ד"ה עד וכו' דכתיבה אשורית דכשרה אף לשאינן מכירין משום הכי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

[א] מתני' אין בין ספרים כו'. כ"כ עיין מנחות דף נ"ב ע"ב תוס' ד"ה תפילין וכו' והו"ק:

מסורת הש"ס

נדה ד ע"ב. מנחות לב. ע"ש. ע"ז ד. ע"ש. ע"ז ד. ע"ש. ע"ז ד